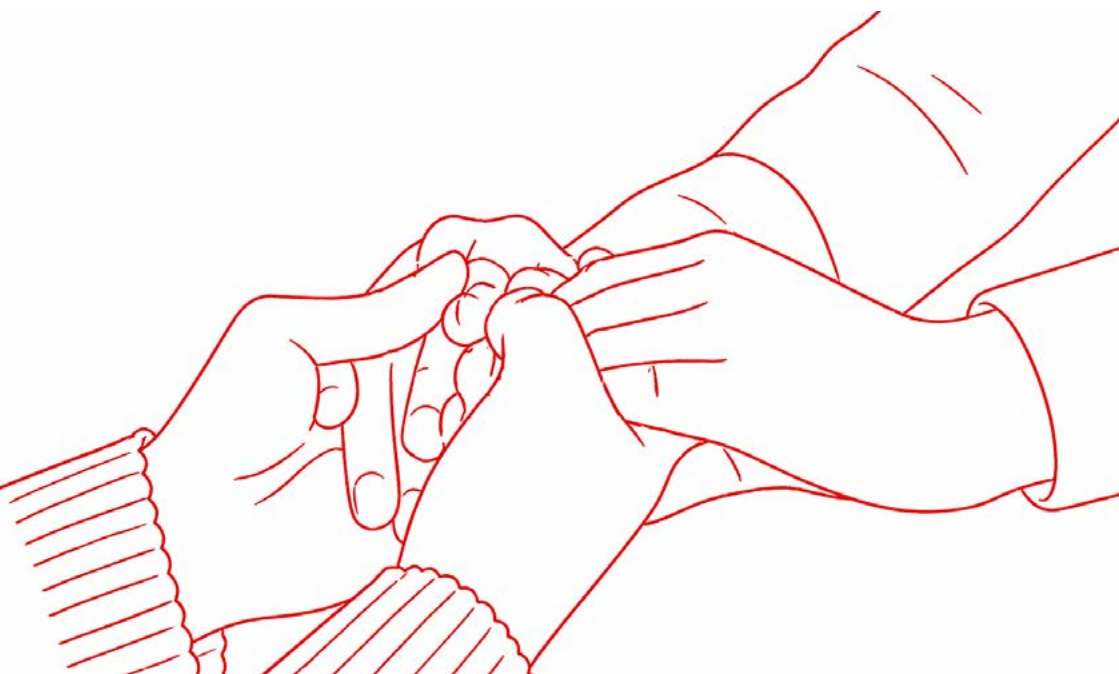

Altijd een helpende
hand

JAARVERSLAG 2025

Colofon

Brussel, 2026

© Caritas Hulpbetoon Vlaanderen vzw

Liefdadigheidsstraat 39
1210 Brussel

www.caritasvlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever

Dominic Verhoeven

Redactie

Dominic Verhoeven, Dorien Van Haute, Robert Boemen, Tony
Dejans, Bruno Aerts, Vital Snauwaert, Gitte Declercq, Marina
Willems, Miriam Mitu, Siel Vanfleteren, Linde Leppink, Lina
D'Amico, Estelle De Ceulener, Krista Caimo.

Foto's

© Caritas Hulpbetoon Vlaanderen

Inhoud

Wie wij zijn	4
Inleiding	5
Thematische werking	6
Armoede en sociaal beleid	6
Pastoraal en Identiteit	10
Operationele werking	13
Jo's plek	13
Family Following	14
De Schroef	15
Referentieadressen	17
De Fontein Junior	19
De Loodsen	21
Breek de Cyclus	22
Caritas Hulpbetoon	24
Projectsteun	25
Crisisfondsen	25
Winteractie	26
Project VUNDA	29
Project Lege brooddozen	31
De mensen achter Caritas Hulpbetoon Vlaanderen	33

Wie wij zijn

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen vormt het interdiocesane samenwerkingsverband van de Vlaamse bisdommen voor de realisatie van de universele Caritasopdracht.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen maakt via Caritas Belgica deel uit van het wereldwijde Caritasnetwerk van Caritas Internationalis van de Rooms-Katholieke Kerk.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen wil Gods Blijde Boodschap van Naastenliefde uitdrukken en laat zich daarbij inspireren en leiden door de waardigheid van de menselijke persoon, en door de evangelische waarden van mededogen, rechtvaardigheid en solidariteit, eerbied voor de schepping en de voorkeuroptie voor de armen.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen bouwt mee aan een samenleving die gebaseerd is op liefde voor de mens, waar niemands rechten worden geschonden en waar iedereen kansen krijgt om hieraan in vrijheid en verantwoordelijkheid ten volle deel te nemen.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen biedt via haar eigen projectenwerking directe en indirecte hulp en ondersteuning aan kwetsbare mensen en verdedigt hun belangen.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen ondersteunt daarnaast ook andere lokale parochiale en diocesane verenigingen en organisaties en groepen in het algemeen, die hulp bieden aan kwetsbare mensen en die opkomen voor de erkenning van hun rechten.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen ondersteunt en stimuleert het vrijwillig engagement in onze samenleving.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen staat bewust open voor en kijkt actief naar nieuwe en dringende noden in de samenleving.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen werkt inclusief en plaatst het realiseren van de waardigheid van ieder mens voorop, zonder onderscheid van ras, kleur, cultuur, geslacht, geloof of afkomst.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen richt zich zowel op de katholieke gemeenschap als op de bredere samenleving en vindt hier partners voor de realisatie van haar doelstellingen.

Inleiding

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen is in 2025 verder uitgegroeid tot de centrale facilitator van de diaconie van de Vlaamse bisdommen. Vanuit die rol ondersteunt en versterkt de organisatie het diaconale engagement in Vlaanderen, met bijzondere aandacht voor mensen in kwetsbare en precare situaties. Caritas vormt zo een brug tussen kerkelijke inspiratie, sociale praktijk en maatschappelijke uitdagingen, en draagt bij aan een meer rechtvaardige en solidaire samenleving.

Een belangrijke ontwikkeling in 2025 was de inkanteling van Caritas Vlaanderen in Caritas Hulpbetoon. Deze stap versterkt de samenhang tussen projectwerking, fondsenwerving, beleidswerk en diaconale ondersteuning, en laat toe om middelen en expertise gericht in te zetten.

Daarnaast werd de projectwerking verder uitgebreid en verdiept, met initiatieven zoals Jo's Plek, De Fontein Junior, Family Following, De Schroef, VUNDA en de referentieadressen. Deze projecten zetten in op nabijheid, sociale rechten, educatie en verbinding.

Ook het advocacy-luik blijft een essentieel onderdeel van de werking. Via deelname aan overlegstructuren op Vlaams, federaal en Europees niveau brengt Caritas signalen uit het werkveld aan en werkt ze mee aan structurele antwoorden op armoede en sociale uitsluiting.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van deze verschillende dimensies van onze werking in 2025: de projecten op het terrein, de beleids- en netwerkwerking, en de operationele versterking van Caritas Hulpbetoon. Samen tonen ze hoe we blijven bouwen aan een organisatie die niet alleen helpt waar nodig, maar ook structureel bijdraagt aan verandering.

Thematische werking

Armoede en sociaal beleid

Structureel overleg

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen blijft een actieve partner in beleidsoverleg op zowel Vlaams als federaal niveau. In 2025 participeerden we in:

- **De Vlaamse Raad**, met aanwezigheid in de sectorale kamers VSB en Personen met een handicap;
- **Het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg** (HPAO), dat inzichten biedt in Vlaamse armoedebestrijding;
- **Het Belgische Platform armoedebestrijding**, dat een overzicht biedt van federaal beleid en toekomstige plannen.

Onze deelname aan de kamer Gezondheid werd echter overgedragen aan het Netwerk tegen Armoede (NtA), aangezien de vergaderingen sterk technische inhoud behandelden die niet volledig aansloot bij onze expertise. Met de kennis van het NtA verwachten we dat de sectorale kamer Gezondheid meer impact kan hebben op beleidsvoorstellen.

Publicaties en advies

Caritas Vlaanderen volgde het proces rond het nieuwe tweejaarlijkse verslag van het Interfederaal Steunpunt ter Bestrijding van Armoede, Bestaansonzekerheid en Sociale Uitsluiting. Het verslag 2025 onderzocht

de toegankelijkheid van publieke dienstverlening, met aandacht voor:

- Digitalisering van diensten en de gevolgen voor mensen in armoede;
- Menselijke omgang en de vaak wantrouwige benadering van mensen in preciaire situaties;
- Complexe aanvraagprocedures waardoor veel sociale rechten niet volledig worden benut.

Het verslag dient als referentiewerk voor beleidsmakers op alle bestuursniveaus en vormt een basis voor onze eigen beleidsadviezen.

Netwerken en partnerschappen

Dakuzie

Na 5 jaar van Dakuzie drong een nieuwe richting voor het netwerk zich op. Samen met SAM vzw en het Kinderrechtencommissariaat werd gewerkt aan een herstructurering van Dakuzie, inclusief:

- Inventarisatie van noden in het veld;
- Opstellen van een jaarplanning met vaste overlegthema's;
- Formuleren van nieuwe doelstellingen om het netwerk op nieuw elan te geven.

De vernieuwde structuur sluit aan bij het nieuwe Vlaamse Actieplan tegen Dak- en Thuisloosheid, waardoor de impact in 2026 kan toenemen.

Werkgroep Detentie

In samenwerking met Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede en verschillende christelijk geïnspireerde organisaties werd het thema detentie onder de aandacht gebracht via de campagne “Wie sluit jij op?”. Deze campagne stimuleerde het publiek na te denken over: wie we opsluiten en waarom; de verschillende vormen van detentie; de impact van detentie op betrokken personen en hun families.

De website www.detentie.be bood informatie, artikelen en updates over evenementen. De werkgroep droeg bij aan sensibilisering en het vormgeven van een rechtvaardig beleid in België.

Dit engagement rond detentie zetten we in 2026 verder.

Consortium Menstruatiewelzijn

Na de lancering van www.menstruatiewelzijn.be bleef het consortium in 2025 actief:

- Caritas Vlaanderen verspreidde lespakketten die veel scholieren bereikten;
- De partners inspireerden elkaar om educatief materiaal verder te ontwikkelen, met bijzondere aandacht voor armoede-gerelateerde thema's;
- Financieringsmogelijkheden en maatschappelijke bewustwording rond menstruatiewelzijn werden regelmatig besproken.

Caritas Europa

Community of Practice Prison Justice (CoP PJ)

- Caritas Vlaanderen zat deze werkgroep voor, met daarnaast leden uit Albanië, Duitsland, Frankrijk, Ierland en Portugal;
- We bezochten de Gevangenis van Leuven Centraal om lokale projectwerkingen te vergelijken;
- We ondersteunden Caritas Europa financieel om in 2026 een nieuwe samenkomst te subsidiëren.

Community of Practice Roma Inclusion (CoP Roma)

- Thema 2025: tewerkstelling en inclusie van Roma in België, Servië, Tsjechië, Portugal, Macedonië, Slowakije en Hongarije;
- We wisselden good practices uit en brachten een studiebezoek aan Hongarije;
- Focus op integrale strategieën, sociale economie en onderwijs-initiatieven.

Social Policy Working Group

- We verzamelden input voor de Europese Anti-Poverty Strategy, Caritas Cares rapport minimuminkomen, Affordable Housing strategy en European Child Guarantee;
- Een veldbezoek aan projecten VUNDA en De Fontein in Gent liet toe om bottom-up signalen door te geven aan Europese beleidsmakers.

Learning Paths

- Caritas Vlaanderen volgde 2 learning paths (langlopende programma's die gericht zijn op capaciteitsopbouw, kennisuitwisseling en vaardigheidsontwikkeling binnen het Europese netwerk van Caritas-organisaties): Fundraising en Young Caritas.

Working Group Communication

- We voedden mee de strategische doelstellingen en beleidsstandpunten van Caritas Europa rond communicatie.

Commission on Identity and Communication

- We gaven ons advies rond de katholieke identiteit, de ethische waarden en de communicatiestrategie van het Europese Caritas-netwerk.

Faith and Action

- We reflecteerden theologisch en deelden ervaringen over de sociale leer van de Katholieke Kerk.

Pastoraal en Identiteit

Zorg voor zingeving en spiritualiteit in een veranderende samenleving

Het pastoraal luik van Caritas Vlaanderen richt zich op het versterken van spirituele zorg en zingeving binnen de welzijns- en zorgsector. In een samenleving die steeds diverser en complexer wordt, blijft aandacht voor levensvragen, ethiek en verbondenheid een essentieel onderdeel van kwaliteitsvolle zorg. Caritas zet daarom in op ondersteuning van zorgpastores, samenwerking met kerkelijke en academische partners, en het stimuleren van reflectie en uitwisseling binnen het werkveld.

Vanaf najaar 2025 wordt dit opgenomen vanuit Caritas Belgica, in nauwe samenwerking met Caritas Secours.

Belangrijke ontwikkelingen in 2025

- **Nieuwe samenwerkingsovereenkomst met KU Leuven (ACPT):** In december 2025 werd een vernieuwde overeenkomst ondertekend met het Academisch Centrum voor Praktische Theologie van de KU Leuven. Deze vormt de basis voor de verdere uitbouw van de Elisabeth-website, een digitaal platform met vorming, informatie en vacatures voor zorgpastores in Vlaanderen.
- **10-11 maart 2025: Onderscheidingsdagen IOKS en NRV:** Reflectie over de rol van de Kerk als maatschappelijke vernieuwingskracht. Diocesane verantwoordelijken voor diaconie, directeurs van christelijk geïnspireerde solidariteitsorganisaties, leden van de Belgische bisschoppenconferentie en een aantal externe kritische stemmen kwamen samen.
- **2 juni 2025: Opvolgvergadering onderscheidingsproces:** hoe kan de Kerk vandaag haar diaconale en maatschappelijke opdracht sterker opnemen? De deelnemers pleitten voor meer

gezamenlijke dialoog, gedeelde kracht en een structurele samenwerking tussen IOKS, NRV en de Bisschoppenconferentie om tot een duurzaam, gezamenlijk diaconaal engagement te komen.

- **Jaarlijkse tweedaagse IOKS** (Hasselt, 13–14 oktober): Reflectie en uitwisseling rond de rol en perceptie van zorgpastores in ziekenhuizen, aangevuld met inzichten vanuit de beroepsvereniging en het Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede.
- **Studiedag zorgpastores** (5 december, Gent): Ondersteuning van de studiedag “Spirituele zorg in een superdivers zorglandschap”, met focus op de uitdagingen van spiritualiteit in een diverse context.
- **Europese samenwerking:** Deelname aan een Community of Practice van Caritas Europa rond gevangenispastoraal, met uitwisseling over opleiding en professionalisering van pastores.
- **Versterking van netwerken in België:** Gesprekken met Caritas Francophone, het aartsbisdom en de bisschoppenconferentie om de rol van Caritas binnen het bredere pastorale veld verder af te stemmen.
- **Verkenning academische verankering:** Opstart van gesprekken met verschillende universiteiten over de mogelijke oprichting van een leerstoel rond Caritas, ethiek en maatschappelijke zorg.
- **Interne positionering:** Herziening van de taakomschrijving binnen Caritas Belgica, met het oog op een duidelijke en toekomstgerichte invulling van het pastoraal luik.

Betekenis en impact

Met deze initiatieven draagt Caritas Vlaanderen bij aan de verdere professionalisering en zichtbaarheid van spirituele zorg. Tegelijk wordt ingezet op verbinding tussen praktijk, beleid en onderzoek. In 2025 lag de nadruk op het versterken van netwerken, het verdiepen van inhoudelijke reflectie en het verkennen van nieuwe structurele verankeringen. Zo blijft Caritas bouwen aan een zorgcontext waarin ook zingeving, ethiek en menselijke waardigheid centraal staan.

Operationele werking

Jo's Plek, Berchem

Het project Jo's Plek opende op 15 mei 2025 haar deuren in het voormalige Annonciadenklooster in Berchem. Doel: een warme huiskamer creëren voor mensen die sociale contacten en ondersteuning nodig hebben. Elke donderdag konden bezoekers er terecht voor een spel, een luisterend oor of hulp bij kleine administratieve vragen, zoals het indienen van formulieren of het verduidelijken van brieven.

Het project versterkt sociale contacten en biedt laagdrempelige ondersteuning aan buurtbewoners en bezoekers van verder weg. Voor 2026 staan verdere uitbreidingen gepland, waaronder een opvanginitiatief voor jonge vrouwen, de vestiging van een consultatiebureau van Wiegwijs en kantoorruimte op de tweede verdieping van het klooster.

Wat betekende Jo's Plek in 2025?

- Wekelijkse ontmoetingsmomenten op donderdag
- Hulp bij administratie en dagelijkse vragen
- Een veilige plek voor sociaal contact
- Opstart met sterke samenwerking met lokale organisaties

Toekomstplannen 2026

- Vestiging van het consultatiebureau Wiegwijs;
- Verbouwing eerste verdieping: opvanginitiatief voor meisjes van 18+ uit jeugdzorg;
- Tweede verdieping: huisvesting kleine zustercongregatie en kantoorruimte.

Family Following

In 2025 zette Caritas Vlaanderen het Family Following-project verder om kinderen van 6 tot 18 jaar uit rondtrekkende Roma-families huisonderwijs te bieden. Lessen werden georganiseerd in Asse, Herent en op het doortrekkersterrein in Gent, met wekelijkse bezoeken van vrijwilligers.

Het onderwijsaanbod werd aangepast aan de noden van de kinderen, inclusief lees- en rekenmateriaal, en er werd gewerkt aan een leerlingenvolgsysteem om hun vooruitgang te monitoren. Dankzij het project konden de kinderen regelmatig leren in hun eigen leefomgeving en werd de brug naar het formele onderwijs versterkt.

Wat gebeurde er in 2025?

- Nieuwe lessen opgestart in Asse, Herent en Gent;
- Hulp van twee voltijdse Europese vrijwilligers (European Solidarity Corps);
- Educatieve pakketten getest en een leerlingenvolgsysteem ontwikkeld;
- Wervingscampagnes uitgevoerd via vrijwilligers- en stageplatformen;
- Samenwerkingen versterkt met CLB's.

Impact

- Basisvaardigheden lezen, schrijven en rekenen bij kinderen tussen 6 en 18 jaar;
- Brug tussen huisonderwijs en formeel onderwijs;
- Versterking van educatieve kansen binnen een kwetsbare doelgroep.

De Schroef, Antwerpen

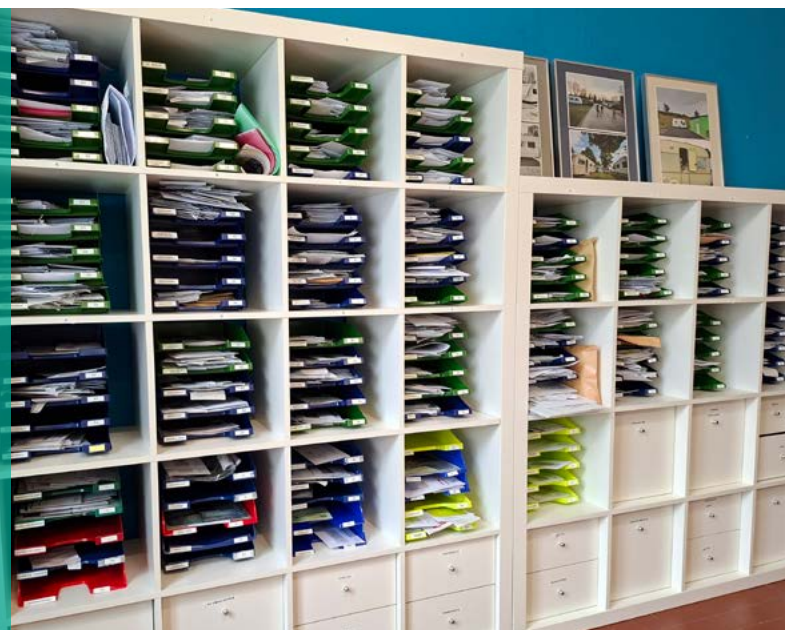
In 2025 bood De Schroef ondersteuning en sociaal welzijnswerk aan binnenschippers en hun gezinnen. We organiseerden er activiteiten voor kleuters, jongeren, gezinnen en senioren, waaronder een maandelijkse Koffieklets, spel- en sportactiviteiten, ontmoetingsmomenten en het jaarlijkse Schroefkamp in augustus.

Daarnaast bood De Schroef praktische hulp en een luisterend oor bij uiteenlopende vragen, van woon- en werkproblemen tot administratieve ondersteuning. Samenwerking met partners zoals het AGSO, het Kenniscentrum Binnenvaart Vlaanderen en het Fonds voor de Rijn- en Binnenvaart versterkte de dienstverlening en hielp de zichtbaarheid en aantrekkelijkheid van de binnenvaartsector te promoten.

Activiteiten 2025

- Maandelijks Koffieklets voor geïsoleerde en eenzame schippers
- Jeugdwerking en zomerkampen, inclusief Schroefkamp (1–10 augustus)
- Samenwerking met AGSO en andere onderwijsinstellingen om kleuteronderwijs te promoten en afstandsonderwijs mogelijk te maken
- Ondersteuning van sociaal welzijn, met boord- en huisbezoeken, doorverwijzingen en bemiddeling bij diverse hulpvragen
- Actieve deelname aan de campagne “Binnenvaart. Buitengewoon.” ter promotie van jobs, duurzaamheid en innovatie in de sector

Referentie-
adressen
Antwerpen

Referentieadressen, Oostakker, Antwerpen

Ondersteuning van rondtrekkende mensen

In 2025 bleef Caritas Vlaanderen via de referentieadressen een belangrijke rol spelen voor rondtrekkende mensen en woonwagenbewoners, met als kernmissie het garanderen van een officieel adres, toegang tot sociale rechten en administratieve ondersteuning, en het bieden van laagdrempelige ontmoetingsplaatsen.

Antwerpen

Het referentieadres in Antwerpen telde eind 2025 374 ingeschreven personen, een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar (368). De groei is zowel te danken aan een toename van het aantal rondtrekkenden als aan de bekendheid van het referentieadres bij de doelgroep. Om de kwaliteit van de begeleiding te behouden, werd het team versterkt tot drie personeelsleden. Elke dinsdag is er een open onthaal voor post, sociaal-administratieve vragen en gesprekken over diverse thema's zoals identiteitspapieren, schulden, gezondheid en juridische kwesties. Op vrijdag wordt op afspraak gewerkt vanuit De Schroef in Antwerpen, om diepgaandere gesprekken te kunnen voeren in een goed bereikbare locatie met parking.

Oost-Vlaanderen

De voorbereiding voor de overname van het referentieadres van vzw 'Mensen van de Weg' in Zwankendamme werd eind 2024 afgerond met een verhuis naar Oostakker, inclusief de nodige infrastructuraanpassingen en communicatie met cliënten. Momenteel zijn er 165 ingeschreven. Kleine evenementjes en ontmoetingen worden georganiseerd om het sociale aspect van het referentieadres te versterken.

Outreach en samenwerking

De werking blijft sterk inzetten op outreach: medewerkers bezoeken de cliënten regelmatig op locatie, onderhouden contacten met

doortrekkersterreinen en stemmen af met lokale hulpverleners. Daarnaast zet Caritas in op netwerking met andere organisaties, zoals CAW, VDAB, Kind & Gezin en scholen. Ook het Europese netwerk REYN en de Community of Practice rond Roma en rondtrekkenden blijven belangrijke bronnen van kennisuitwisseling en inspiratie.

Inhoudelijke verbreding

Naast de minimale functie van een officieel adres wordt gewerkt aan een bredere begeleiding in zes thema's: wonen, onderwijs, schulden, tewerkstelling, juridische informatie en beeldvorming. In 2025 werden onder andere de eerste stappen gezet voor collectief thuisonderwijs, werd onze juridische gids gebruikt om de rechten van rondtrekkenden beter te communiceren en werd gewerkt aan initiatieven voor beeldvorming en discriminatiebewustzijn.

Kerncijfers 2025

- Antwerpen: 374 ingeschreven personen (+ groei)
- Oostakker: 165 ingeschreven personen na verhuis
- Team Antwerpen uitgebreid naar 3 medewerkers
- Wekelijks onthaal + individuele begeleiding
- Sterke inzet op outreach en terreinbezoeken
- Samenwerking met CAW, VDAB, Kind & Gezin
- Inhoudelijke werking rond: wonen, onderwijs, schulden, werk, recht, beeldvorming
- Eerste stappen richting collectief thuisonderwijs
- Dinsdag: open onthaal, vrijdag: onthaal op afspraak

De werking van de referentieadressen blijft in 2025 een combinatie van administratieve ondersteuning, sociaal contact en inhoudelijke begeleiding, waarbij de focus ligt op het versterken van de zelfstandigheid en sociale rechten van de doelgroep.

De Fontein Junior, Gent

Spel, zorg en ontwikkeling in een veilige omgeving

In 2025 bouwde Caritas Vlaanderen de werking van De Fontein Junior verder uit als een vaste en laagdrempelige ontmoetingsplek voor kinderen en jongeren in kwetsbare situaties in Gent, voornamelijk uit Roma-gezinnen. De samenwerking met De Fontein bleef een belangrijke verankering van de mobiele speelklaswerking. De Fontein, waar de Orde van Malta douches en wasmachines ter beschikking stelt aan mensen in kwetsbare situaties, is voor ons een stabiele uitvalsbasis.

De werking werd inhoudelijk versterkt door een uitgebreider aanbod van educatieve momenten. Wekelijks oefenen kinderen basisvaardigheden

zoals lezen, schrijven en rekenen, voorafgaand aan de spelactiviteiten. Via een speels 'leerkampioenschap' worden zij extra gemotiveerd om hier actief aan deel te nemen. De namiddag volgt een herkenbare structuur: samen eten, douchen, een educatief moment en vervolgens een vrijetijdsactiviteit.

Er was in 2025 ook groeiende aandacht voor tieners, met aangepaste activiteiten en een specifiek traject voor tienermeisjes rond hun toekomst en hun dromen. Daarnaast werden er verschillende uitstappen georganiseerd, zoals een bezoek aan het circus en een zomerse dag in Bellewaerde.

De werking bereikt een diverse groep kinderen en jongeren tussen 0 en 18 jaar, wat blijvend vraagt om differentiatie in het aanbod. Ondanks deze uitdaging blijft De Fontein Junior een plek waar kinderen tot rust kunnen komen, vaardigheden ontwikkelen en sociale contacten opbouwen, en waar ook ouders ondersteuning en verbinding vinden.

Kerncijfers 2025

- Wekelijkse werking (woensdagnamiddag)
- Gemiddeld ± 15 kinderen en jongeren per activiteit
- Leeftijd doelgroep: 0 – 18 jaar
- Focus: educatie (lezen, schrijven, rekenen) + vrije tijd
- Extra: tienerwerking en thematraject voor tienermeisjes
- Uitstappen: o.a. circus en Bellewaerde

De Loodsen, Antwerpen

De Loodsen sluit aan bij Caritas Hulpbetoon Vlaanderen

Sinds 16 december 2025 maakt De Loodsen officieel deel uit van Caritas Hulpbetoon Vlaanderen. Vanuit Antwerpen ondersteunt De Loodsen mensen in een bijzonder kwetsbare situatie, met bijzondere aandacht voor vrouwen zonder wettig verblijf of in een preciaire verblijfs-situatie.

Binnen de deelwerking **De Overzet** krijgen vrouwen – al dan niet met kinderen – een stabiele opvangomgeving en intensieve begeleiding. Samen met medewerkers en vrijwilligers wordt gewerkt aan duurzame oplossingen rond verblijf, huisvesting, gezondheid en toekomstperspectief.

In december 2025 werden twee vrouwen aangemeld via partnerorganisaties. Eén vrouw kon effectief opgenomen worden binnen de werking. Eind december verbleven in totaal vier vrouwen in De Overzet, waarvan drie samen met een kind.

De trajecten binnen De Overzet zijn vaak complex en langdurig. Verschillende vrouwen bevinden zich in procedures rond regularisatie of gezinshereniging. In december kon voor één vrouw een verblijfskaart verlengd worden en werd voor een kind, na jaren van onzekerheid, een positief antwoord bekomen rond een aanvraag voor een Nederlands paspoort.

Naast opvang zet De Loodsen ook sterk in op ontmoeting en verbinding. Via **Harmattan** worden laagdrempelige Nederlandse lessen georganiseerd voor mensen zonder wettig verblijf. Daarnaast sensibiliseert **Tochten van hoop** groepen en scholen rond armoede en sociale uitsluiting via begeleide wandelingen in Antwerpen.

De werking toont hoe belangrijk duurzame opvang, begeleiding en maatschappelijke verbinding blijven voor mensen die leven in onzekerheid en kwetsbaarheid.

De Loodsen

Breek De Cyclus

Project rond menstruatiearmoede

In 2025 zette Caritas Vlaanderen het thema menstruatiearmoede stevig op de kaart via het project 'Breek De Cyclus'. Menstruatiearmoede heeft een grote impact op het dagelijks leven van jongeren: gebrek aan producten, schaamte en sociale uitsluiting beïnvloeden schoolprestaties en zelfvertrouwen. Het project richt zich op bewustwording, educatie en praktische oplossingen, met een duurzame insteek.

Bereik en uitvoering

- **Aantal workshops: 50 in Vlaanderen en Brussel**
- **Totaal aantal leerlingen bereikt: 804**
- 5e leerjaar: 166 leerlingen
- 6e leerjaar: 304 leerlingen
- 1e middelbaar: 131 leerlingen
- 2e middelbaar: 178 leerlingen

De workshops werden bewust klasdoorbrekend georganiseerd, zodat ook jongens geïnformeerd werden en mee konden nadenken over het thema. Dit zorgde voor een open gesprek over menstruatie, armoede en inclusie.

Didactische materialen

Om de workshops te ondersteunen, werd een divers pakket aan materialen ontwikkeld:

- **PowerPointpresentatie:** informatie over menstruatie, armoede en menstruatiearmoede
- **Animatievideo:** visualiseert de impact van menstruatiearmoede thuis en op school
- **Quiz:** speelse manier om kennis te testen

- **Stellingenspel:** stimuleert discussie over meningen en argumenten van leerlingen
- **Situatiekaartjes:** bespreking van concrete casussen en mogelijke hulpbronnen
- **Budgetspel:** inzicht in hoe moeilijk het is om rond te komen met een beperkt budget en de confronterende keuzes die dat met zich meebrengt

Evaluatie en impact

- **Leerlingen:** Meisjes gaven vooral positief feedback; jongens hadden wat meer tijd nodig om open te praten over het onderwerp. Velen gaven aan dat ze nieuwe inzichten kregen en het nu makkelijker vinden om over menstruatiearmoede te praten.
- **Leerkrachten:** Bijna alle leerkrachten evalueerden de workshops als positief of zeer positief.

Duurzame verankering

Na afloop van de workshops werden alle didactische materialen gratis beschikbaar gesteld op de Caritas-website, inclusief een praktische handleiding voor leerkrachten. Zo wordt het project duurzaam, met de mogelijkheid tot een train-de-trainer pakket voor scholen die het thema verder willen integreren in hun onderwijsaanbod.

Caritas Hulpbetoon

Structuurwijziging

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen vzw is sinds eind 2025 het resultaat van de inkanteling van Caritas Vlaanderen vzw in Caritas Hulpbetoon vzw. Het gaat om een structurele verandering, maar onze inhoudelijke werking blijft dezelfde. Beide organisaties werkten al jarenlang nauw samen en waren sterk met elkaar verweven. We zijn en blijven facilitator van de diaconie van de Vlaamse bisdommen.

- Caritas Hulpbetoon vzw stond in voor het Crisisfonds en projectsteun aan organisaties die mensen in kwetsbare situaties begeleiden.
- Caritas Vlaanderen vzw focuste op advocacy, vorming en ondersteuning van pastorale werkers en op eigen projecten voor o.a. woonwagenbewoners, Roma en dak- en thuislozen.

Door de inkanteling, die plaatsvond op 19 december 2025, bundelen we deze sporen in één organisatie, waardoor directe hulp, beleidswerk en projectwerking elkaar versterken. De aanloop naar deze inkanteling was een jaar van voorbereiding, overleg en notariële afspraken.

Projectsteun

Caritas Hulpbetoon helpt lokale sociale (al dan niet parochiaal verankerde) organisaties, woonzorgcentra (openbaar of vzw) en scholen (vzw) om in alle transparantie giften in te zamelen voor een concreet project dat het verschil maakt voor mensen in een kwetsbare situatie, door het verlenen van een fiscaal voordeel aan hun donateurs. We openen daartoe een projectrekening bij ons die ons toelaat de giften vrij te geven op basis van facturen. Zo kunnen we garanderen dat elke donatie effectief wordt ingezet voor de realisatie van het project.

Kerncijfers projectsteun 2025

- 54 actieve projecten van derden
- 17 nieuwe of hernieuwde projecten goedgekeurd
- Digitaal aanvraagformulier projectsteun en digitale projecten-database operationeel

Fondsenwerving en automatisering

- Automatisering van giften voor projecten: verwerking binnen 3 uur, inclusief rijksregisternummers;
- 1.716 fiscale attesten voor giften 2025;
- Nieuw erkenningsdossier bij FOD Financiën ingediend;
- Boekhouding aangepast voor e-facturatie via Peppol vanaf 2026.

Crisisfondsen

Het Crisisfonds van Caritas Hulpbetoon biedt **eenmalige, snelle en doelgerichte financiële steun aan mensen in een acute noodsituatie, wanneer alle andere hulpbronnen uitgeput zijn**. Aanvragen verlopen uitsluitend via erkende sociale diensten, zodat elke tussenkomst deel

uitmaakt van een breder begeleidingsproces. Het fonds helpt bij primaire noden zoals huurachterstal, medische hulpmiddelen, schoolkosten of basisuitrusting voor zelfstandig wonen.

Zo krijgen mensen in kwetsbare situaties precies dat duwtje dat nodig is om opnieuw vooruit te kunnen – van een moeder die na een brand zonder verwarming viel tot een jongere die dankzij steun haar opleiding kon hervatten. Achter elke aanvraag schuilt een persoonlijk verhaal, en het Crisisfonds maakt telkens opnieuw een concreet verschil.

Caritas Hulpbetoon maakte in 2025 **68.591,08 euro** vrij voor deze steun.

Winteractie

Warmte en waardigheid voor wie buiten moet slapen

De wintermaanden blijven voor dak- en thuislozen de meest kwetsbare periode van het jaar. Sinds de coronacrisis ondersteunt Caritas Hulpbetoon daarom jaarlijks de bisdommen met materiaal dat via lokale, vaak parochiaal verankerde organisaties terechtkomt bij mensen zonder veilige slaapplek. Het doel is eenvoudig maar essentieel: ervoor zorgen dat wie buiten moet slapen, de nacht beter kan doorkomen.

Daarnaast bieden we ook extra financiële steun aan door ons en de bisdommen geselecteerde lokale sociale organisaties, om in de winter opvang en ondersteuning te bieden aan dak- en thuislozen of mensen die sociaal geïsoleerd zijn.

Steun aan zes lokale winterwerkingen

Dankzij onze schenkers konden we zes organisaties ondersteunen die dagelijks warmte, opvang en menselijkheid bieden. Elke organisatie ontving 6.000 euro voor haar winterwerking (samen dus **36.000 euro**).

De gesteunde initiatieven

- **Tegoare** (Ieper) – doorbreekt eenzaamheid via huisbezoeken, ontmoetingen en ondersteuning van gezinnen in armoede.
- **Punt 32** (Brussel) – een open huis voor dak- en thuisloze Brusselselaars, met warme maaltijden, rust en begeleiding.
- **Onthaal Sint-Antonius** (Antwerpen) – verdeelt voedsel, kleding en wintermateriaal aan mensen in armoede.
- **Sint-Antoniuskring** (Gent) – biedt voedselpakketten, basisproducten en nabijheid aan wie geen netwerk heeft.
- **Koraalhuis** (Mechelen) – een warme plek voor mensen zonder papieren, daklozen en wie psychisch kwetsbaar is.
- **Straathoekverplegers Wit-Gele Kruis** (Hasselt) – bereiken mensen op straat met medische zorg, ondersteuning en doorverwijzing.

Deze organisaties zijn diep verankerd in hun gemeenschap en maken elke dag het verschil voor wie nergens anders terechtkan.

Projectsteun:
Koraalhuis

Tegoare

Sint-Antoniuskring

Materiële steun voor mensen die buiten slapen

Daarnaast organiseerden we opnieuw een grootschalige winterverdeling via de bisdommen. Op basis van concrete noden verdeelden we met een budget van **35.000 euro**:

- 702 slaapzakken
- 1.005 hygiënekits
- 80 slaapmatten
- 153 matrassen
- 275 stuks thermisch ondergoed

Deze materialen gaan rechtstreeks naar mensen die noodgedwongen buiten slapen – vaak zonder toegang tot opvang, sanitaire voorzieningen of basisrechten.

Zoals een medewerker van 't Vlot in Antwerpen het verwoordde: “Een slaapzak of thermisch T-shirt is geen luxe. Het is een manier om de nacht te overleven.”

Samenwerking als hefboom

De winteractie toont hoe sterk lokale netwerken zijn wanneer we middelen bundelen. Door nauw samen te werken met de bisdommen en parochiaal verankerde initiatieven, bereikt steun snel en zonder drempels de mensen die het het hardst nodig hebben.

Wat begon als een noodactie tijdens de coronacrisis, is uitgegroeid tot een vaste traditie van zorg, solidariteit en waardigheid. Zo bouwen we, samen met vele partners, aan een samenleving waarin niemand de winter alleen hoeft te trotseren.

“Een slaapzak of thermisch T-shirt is geen luxe. Het is een manier om de nacht te overleven.” (‘t Vlot)

Project VUNDA

Intensieve opvang en begeleiding voor moeders en kinderen in kwetsbare situaties

VUNDA is een kleinschalig opvang- en begeleidingsproject voor alleenstaande (zwangere) vrouwen met kinderen die zich in een kwetsbare situatie bevinden. Op het moment van instroom beschikken zij niet over een wettig verblijf, maar er bestaat reële kans om dit in de nabije toekomst te verkrijgen.

De werking combineert een veilige woonomgeving met intensieve, relationele begeleiding en duidelijke afspraken. Zo wordt gewerkt aan stabiliteit, herstel en toekomstperspectief voor zowel de moeder als het kind. VUNDA onderscheidt zich binnen Vlaanderen door deze gezinsgerichte aanpak en de sterke nadruk op nabijheid en vertrouwen.

Kerncijfers en ontwikkelingen in 2025

- Opvang en doorstroom: Sinds de start in september 2023 werden 14 vrouwen opgevangen; in 2025 stroomden 9 vrouwen succesvol uit naar een meer stabiele situatie. Eind 2025 verbleven 5 vrouwen en 5 kinderen in de opvang.
- Versterking van de werking: Invoering van strengere screenings- en instroomafspraken zorgde voor meer rust, duidelijkheid en een positieve groepsdynamiek binnen de opvang.
- Juridische ondersteuning: Samenwerking met De Tinten vzw en de Legal Clinic (UGent) voor begeleiding bij verblijfsprocedures, met betrokkenheid van rechtenstudenten en gespecialiseerde advocaten.
- Unieke positie: VUNDA behoort, samen met De Loodsen, tot het beperkte aanbod in Vlaanderen dat moeders samen met hun kinderen opvangt, met een sterke focus op intensieve begeleiding.
- Druk op de werking: Toenemende vraag van vrouwen met een wettig verblijf die geen toegang vinden tot reguliere hulpverlening, wat de grenzen van de werking zichtbaar maakt.

- Vrijwilligerswerking: Vrijwilligers en stagiaires dragen actief bij aan het dagelijkse leven in de opvang en versterken de leefkwaliteit en verbondenheid.

Betekenis en impact

VUNDA biedt meer dan opvang alleen: het creëert een omgeving waarin moeders en kinderen opnieuw tot rust kunnen komen en stappen kunnen zetten richting een stabielere toekomst. Tegelijk legt de werking structurele knelpunten bloot in het hulpverleningslandschap, zoals de beperkte toegankelijkheid voor bepaalde kwetsbare groepen. Daarmee vervult VUNDA niet alleen een directe opvangfunctie, maar ook een belangrijke signaalfunctie richting beleid en sector.

Lege Brooddozenactie

Project Lege brooddozen

In het schooljaar 2024–2025 ondersteunde Caritas Hulpbetoon twaalf scholen in Vlaanderen en Brussel om het probleem van lege brooddozen aan te pakken. De steun richtte zich specifiek op scholen met een hoog Onderwijs Kansarmoede Indicator (OKI cijfer), waar armoede en voedselonzekerheid het meest voelbaar zijn. Scholen konden projectsteun aanvragen wanneer ze onvoldoende middelen hadden om gezonde maaltijden aan leerlingen aan te bieden.

Elke geselecteerde school ontving € 2.500 projectsteun om eigen initiatieven rond voedzame maaltijden op te zetten of uit te breiden.

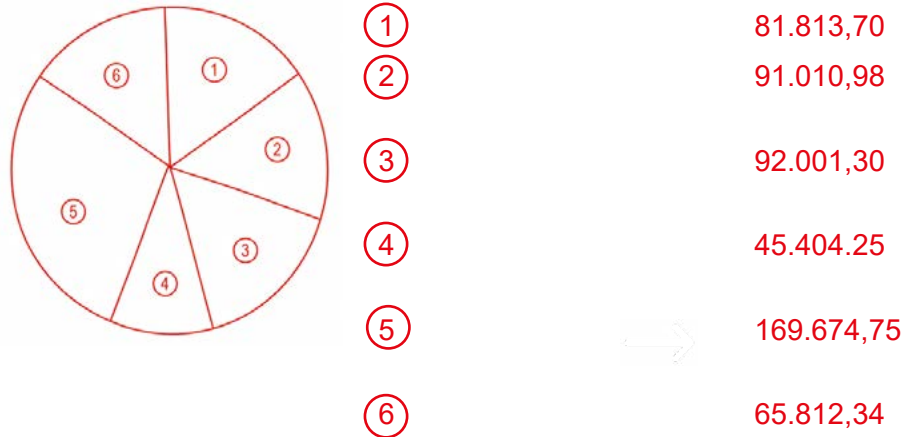
Dankzij deze steun konden leerlingen maaltijden krijgen die anders niet vanzelfsprekend waren:

- Gratis ontbijtmomenten om de dag energiek te starten (bijvoorbeeld bij GO! Victor Horta in Evere, waar wekelijks gemiddeld ± 30 leerlingen gebruikmaken van het ontbijt).
- Warme soep of tussendoortjes tijdens de schooldag, aangeboden door leerkrachten en vrijwilligers;
- Gezonde lunchmomenten, met brood, fruit of andere voedzame hapjes, afhankelijk van de keuzes van de schoolteams.

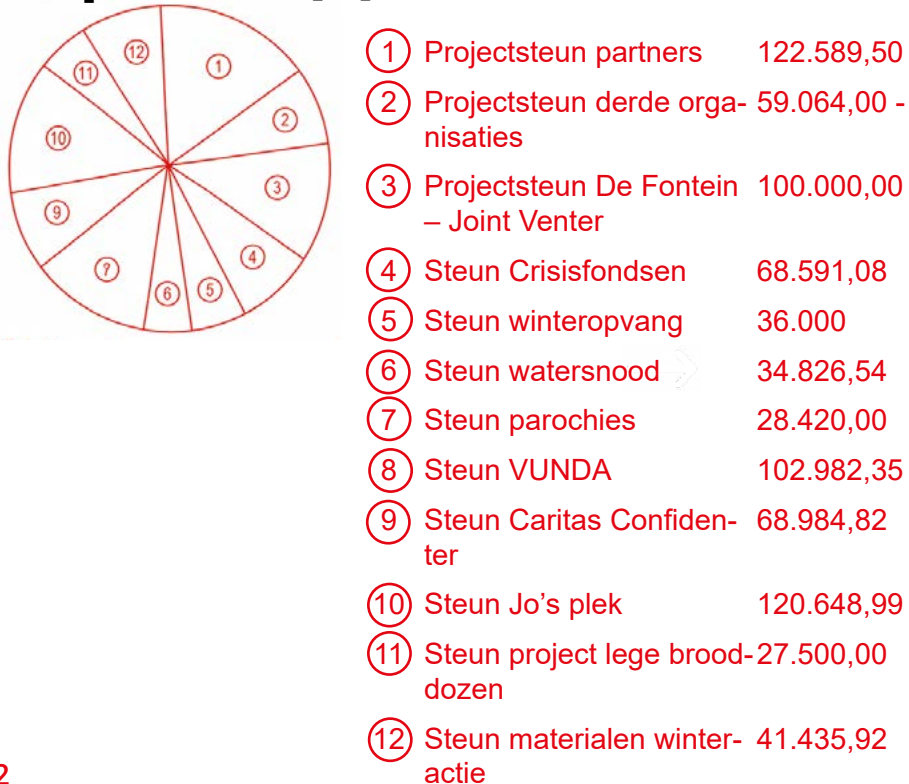
De acties werden zo georganiseerd dat er geen stigmatisering ontstaat, met aandacht voor discretie en inclusie. Leerkrachten rapporteerden dat kinderen na een maaltijd rustiger de lessen konden volgen en beter konden concentreren, en dat de maaltijden een teken van zorg en aandacht waren voor leerlingen in kwetsbare situaties.

Veel scholen willen deze initiatieven ook in het volgende schooljaar verderzetten, wat aangeeft dat projectsteun niet alleen een tijdelijke hulpbron was, maar ook een impuls voor structurele aandacht voor voedselzekerheid in onderwijscontexten.

Inkomsten Caritas Hulpbetoon (€)

Verdeling financiële steun Caritas Hulpbetoon (€)

De mensen achter Caritas Hulpbetoon Vlaanderen

Algemene Vergadering

De algemene vergadering is samengesteld uit alle effectieve leden van de vereniging. Hierin zetelen afgevaardigden uit de diocesane diaconale Caritasinstanties, de Unie van de Religieuzen van Vlaanderen (URV), Caritas International.be, Caritas Catholica en Belgique francophone et germanophone, naast een aantal experts. Ook de Bisschop-Referendaris en de directeur maken hiervan deel uit. De algemene vergadering vindt twee keer per jaar plaats.

Bestuursorgaan

Binnen de Algemene Vergadering worden de leden van het Bestuursorgaan benoemd. Het Bestuursorgaan vergadert minstens vier keer per jaar.

Bureau

Het Bureau van Caritas Hulpbetoon Vlaanderen bestaat uit de voorzitter, de ondervoorzitter, de voormalige voorzitter en de directeur van Carits Hulpbetoon Vlaanderen vzw.

Samenstelling Algemene Vergadering – per 16 december 2025

Art	Omschrijving	Naam	BO	BUR
12.1	Vanuit Kerkelijke instanties			
12.1.A	Vertegenwoordiger Vlaamse bisschoppen	Mgr. Lode Van Hecke, bisschop-referent	X	
12.1.B	Bisschoppelijk Gedelegeerden voor Caritas van de Vlaamse bisdommen			
	Bisdom Antwerpen	Dhr. Bruno Aerts	X	X
	Bisdom Brugge	E.H. Piet Vandevoorde	VZ	VZ
	Bisdom Gent	Dhr. Peter Vande Vyvere	OVZ	OVZ
	Bisdom Hasselt	Dhr. Frank Deloffer	X	
	Aartsbisdom	Mevr. Christel Decap	X	
12.1.C	De Unie van de Religieuzen van Vlaanderen	E.Z. Nicole Vennekens	X	
12.2	Vanuit Caritas-organisaties			
12.2.A	Caritas International vzw	Mevr. Anne Dussart Dhr Luc Van Haute	X	
12.2.B	Caritas Secours Francophone asbl	Dhr. Charles Athar		
12.3	De directeur	Dhr. Dominic Verhoeven, p.d.	DIR	DIR
12.3	De Geestelijk adviseur	<i>Momenteel niet van toepassing</i>		
12.4	Leden uit de werkvelden/ regio			
	Oost-Vlaanderen	E.H. Bert Vanderhaegen	X	
	Antwerpen	Dhr. Frank Morlion, p.d.	X	
	Vlaams-Brabant en Brussel	Marie-Françoise Boveroulle		
12.5	Gecoöpteerde leden	Mevr. Dorien Van Haute	Adv	Adv

Teambriefing

2025 was een jaar waarin Caritas Hulpbetoon Vlaanderen haar impact verder uitbreidde door:

- Verdieping van beleidsdeelname en advisering op Vlaams, federaal en Europees niveau;
- Verdere uitbouw van projecten die kwetsbare groepen ondersteunen;
- Verhoging van de efficiëntie en professionalisering van operationele processen;
- Europese samenwerking en kennisuitwisseling met andere Caritas-organisaties.

Met een solide basis in 2025 kijkt Caritas Hulpbetoon Vlaanderen vol vertrouwen uit naar 2026, met versterkte projecten, innovatieve initiatieven en blijvende aandacht voor sociale rechtvaardigheid.

Caritas Hulpbetoon Vlaanderen vzw

Liefdadigheidsstraat 39
1210 Brussel

caritas.vlaanderen@caritas.be

caritasvlaanderen.be